

*Perheeseen on syntynyt pieni vauva.
Kotiseurakuntanne toivottaa teille
onnea ja Jumalan siunausta lapsen
syntymän johdosta. Tämän vihkosen
kautta tahdomme auttaa Teitä
kastejuhlan valmistelussa.*

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNNAN
OPAS KASTEJÄRJESTELYIHIN

UUDEN ELÄMÄN ALKU

Lapsen tulo perheeseen merkitsee vanhemmille sekä arvokasta lahjaa että vastuullista tehtävää. Jokainen ihminen on Jumalan ainutkertainen luomus, suuri ihme. Raamatun mukaan Jumala on Luoja, elämän lähde ja ylläpitäjä. Vanhemmuus on teille Taivaan Isän lahja ja samalla kutsu osallistua hänen omaan tehtävänsä, olemaan elämän antaja, ylläpitäjä ja holhooja. Tässä vastuullisessa tehtävässä Jumala itse haluaa siunata ja auttaa teitä.

KASTE

Kaste perustuu ylönousseen Kristuksen kirkolle antamaan tehtävään, joka koskettaa kaikkia aikoja. Kristus itse on sanonut kaste- ja lähetyskäskyssään: ”Menkää ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa.” (*Matt.28:19*). Kasteessa saatu yhteys Kolmiyheteiseen Jumalaan ja kristilliseen kirkkoon on tarkoitettu kestämään koko elinajan ja kantamaan taivaan kotiin saakka. Kaste antaa vanhemmille ja kummeille tehtävän huolehtia yhdessä seurakunnan kanssa siitä, että lapsi oppii tuntemaan Taivaan Isää ja turvautumaan Hänen elämän eri vaiheissa.

Kastettavalla tulee olla ainakin kaksi kummiä. Vanhemmat kutsuvat kummit lapsensa aikuisiksi ystäviksi. Kastetilaisuudessa kummit toimivat todistajina. Jos vähintään kaksi heistä ei ole läsnä, tarvitaan kaksi muuta henkilöä todistamaan toimitusta. Kirkkomme käytännön mukaan suositellaan lapsen kastamista kahden kuukau-

Pienen ihmisen herkkä elämä uskotaan hänestä huolehtivien vanhempien käsiin. Lapsen syntyminen merkitsee koko perheelle yhteistä kasvua toinen toisen tuntemisessa ja tukemisessa. Se merkitsee syvällistä kutsumusta vanhemmuuteen. Ihmisen itsetunto rakentuu sen turvallisuuden, rakkauden ja hyväksynnän varaan, jota hän on ensimmäisinä vuosinaan saanut kokea.

den kuluttua lapsen syntymästä. Mikäli lapsen sairauden tai jonkin muun synn takia tämä aika on liian lyhyt, on lapsi syytä rekisteröidä maistraatissa. Kasteen jälkeen lapsen tiedot kirjataan väestötietojärjestelmään.

Lapsen puolesta rukoillaan kirkossa seuraavan viikon sunnuntaina (tai sitä seuraavana, mikäli kaste on tapahtunut kulumassa olevan viikon keskiviikon jälkeen) Taulumäen kirkossa sekä oman alue seurakunnan pääkirkossa. Koko perhe on silloin erityisesti tervetullut kirkkoon. Lisäksi lapsen nimi ilmoitetaan seurakunnan kirkollisissa ilmoituksissa paikallislehdissä. Mikäli ette halua näin toimittavan, rastittakaa valintanne vastaava vaihtoehto kastelomakkeesta.

Mikäli lapsi on välittömän kuolemanvaaran tai muun vastaavan synn vuoksi hätäkastettu, kaste tulee vahvistaa kirkkokäsikirjan ohjeiden mukaisesti. Kasteen vahvistamisen suorittaa pappi, ja juhla muistuttaa tavalista kastejuhlaa muutoin paitsi että vedellä kastamista ei toisteta.

KUMMIT

Kummius on sekä kirkon että perheen antama luottamustehtävä. Kummit ovat vanhempien kutsumia seurakunnan edustajia, jotka ovat käyneet rippikoulun ja heidät on konfirmoitu. Heidän tulee olla evankelis-luterilaista uskoa tunnustavan kirkon jäseniä. Näiden kahden kummin ohella voi kummina olla muuhun – kirkkomme toimittaman kasteen hyväksyvään – kristilliseen kirkkoon tai uskonnolliseen yhdyskuntaan kuuluva henkilö. Tällaisia ovat esimerkiksi anglikaanit, metodistit, katoliset ja ortodoksit. Kristilliseen kirkkoon kuulumaton ei voi toimia kummina, sillä kummius on johdattamista elämään kirkon yhteydessä. Kummin ei tarvitse olla Suomen kansalainen. Erityisin perustein riittää vain yksi kummi.

Valitessaan kummeja lapselle vanhemmat pohtivat kummiehdokkaiden elämänarvoja ja heidän mahdollisuuksiaan toimia kummeina. Olisi tärkeää, että kum-

mien yhteys perheeseen säilyy kiinteänä lapsen varttuessa aikuiseksi. Kummeja ei voi myöhemmin vaihtaa, ja uusien kummien lisääminen on mahdollista vain poikkeustapauksissa.

Kummin tehtävänä on huolehtia lapsen kristillisestä kasvatuksesta yhdessä vanhempien kanssa. Tämä voi tapahtua keskustelemalla lapsen kanssa, antamalla lahjaksi kristillisiä kirjoja ja osallistumalla yhdessä lapsen kanssa seurakunnan toimintaan. Kummin tehtävänä on myös rukoilla kummilapsen puolesta. Arvokkaampaa kuin antaa kalliita lahjoja on antaa omaa aikaansa ja oma esimerkkinsä ja siten rohkaista lasta kasvaamaan kristittyinä.

Kummeja koskevat tiedot täytetään kastelomakkeeseen yhdessä papin kanssa. Tässä yhteydessä tarvitaan kummien täydelliset nimet ja henkilötunnukset sekä tieto heidän kotiseurakunnastaan.

KASTEPAIKAT

Kastepaikka voi olla kirkko, koti, seurakuntakoti tai jokin muu sopiva tila. Kaste voidaan toimittaa myös jumalanpalveluksen yhteydessä. Silloin kasteen merkitys seurakunnan yhteyteen liittämisenä tulee kauniisti esiin. Kastepäivä on tavallisimmin sunnuntai tai lauantai, mutta muutkin viikonpäivät ovat mahdollisia.

Kirkko tai kappeli on syytä varata riittävän ajoissa. Valokuvaamisesta kirkossa on sovittava kastavan papin kanssa. Kirkoissa on viikonloppuisin alttarilla kukat; omien koristelujen osalta pyydetään ottamaan yhteyttä asianomaisen kirkon seurakuntamestariin.

KASTETOIMITUS

Kastetoimitus koostuu Raamatun lukemisesta, virsilaulusta, rukouksesta, ristinmerkillä siunaamisesta ja vedellä kastamisesta. Monet kasteeseen liittyvät kuvat ja tavat kertovat symbolisella tavalla kasteen sisällöstä.

Kotikastetta varten tarvitaan kastepöytä. Se peitetään valkealla liinalla ja pöydälle asetetaan kastemalja, Raamattu, kukkia ja kynttilä. Kotiseurakunta lahjoittaa lapselle kastekynttilän ja kastetodistuksen sekä kummeille annettavat kummitodistukset. Kastava pappi

PAPPIEN JA KANTTOREIDEN VARAAMINEN

Jyväskylän seurakunnassa on tavoitteena, että kirkollisen toimituksen suorittaisi ensisijaisesti oman alue seurakunnan pappi. Mikäli oman alue seurakunnan pappia ei ole käytettävissä kyseisenä ajankohdana, toimitukseen tarjotaan viereisen alue seurakunnan pappia. Seurakunnan jäsenillä on kuitenkin oikeus saada kirkolliseen toimitukseen toivomansa oman seurakunnan pappi, jollei pakottava syy sitä estä.

Jyväskylän seurakunnassa kaste tai hätäkasteen vahvistaminen voidaan järjestää seuraavissa tiloissa:

- Taulumäen kirkossa
- Jyväskylän Kaupunginkirkossa
- Alue seurakuntien kirkoissa
- Pappilan kappelissa
- Vesalan Riihikirkossa
- Koivuniemen kappelissa

Tilojen ja papin varaaminen sovitaan kirkkoherranvirastossa. Korpilahdella tapahtuvista kasteista voidaan sopia myös Korpilahden alue seurakunnan toimistossa.

tuo nämä mukanaan. Mikäli olette pyytäneet kasteeseen muun kuin oman kotiseurakuntanne papin, voitte hakea nämä seurakunnan lahjat kirkkoherranvirastosta tai oman alue seurakuntanne kirkosta.

Kastetoimituksessa lauletaan ainakin kaksi virttä. Kastevirret ovat virsikirjassa osastossa Pyhä kaste (214–219). Muita sopivia virsiä löytyy osastoista Koti ja perhe (464–471) ja Lapset (490–503). Virsikirjan liiteosassa on uusia kastelauluja, jotka on tehty tuttujen virsien sävelmiin (806–810).

Kanttoreihin sovelletaan samaa käytäntöä, joka on edellä kuvattu pappien kohdalla. Seurakuntalaisella ei kuitenkaan ole kirkkojärjestykseen perustuvaa oikeutta saada tiettyä kanttoria. Pyrimme kuitenkin mahdollisuuksien mukaan vastaamaan toiveisiin.

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA TARJOAA TOIMINTAA LAPSIPERHEILLE

EKAUVAUARYHMÄ

on vertaisryhmä ensimmäisen vauvan saaneille perheille. Ryhmät kokoontuvat viikoittain ja niissä voi jakaa vauvaperheen iloja ja suruja.

PERHEKERHOT

kokoavat yhteen lapsia ja heitä hoitavia aikuisia. Perhekerho tarjoaa vaihtelua arkisen aherruksen keskelle. Se tarjoaa eväitä jaksamiseen. Perhekerhoon tulijat voivat keskustella toisten samassa elämäntilanteessa olevien kanssa. Perhekerhossa toiminta on osittain eriytetty eli aikuiset ovat omassa ryhmässään, lapset omassa. Kerran kuussa perhekerhossa vietetään kirkkohetkeä.

AVOIMESSA PÄIVÄKERHOSSA

aikuiset ja lapset ovat koko ajan yhdessä. Kerho on tarkoitettu 2–3 -vuotiaille lapsille ja heidän vanhemmilleen. Ohjaajat ovat suunnitelleet ohjelmaa ja he vastaavat koko tilaisuuden sujumisesta. Kerran kuussa avoimessa päiväkerhossa vietetään kirkkohetkeä.

PÄIVÄKERHOSSA

on arkitoimintaa 3–6 -vuotiaille lapsille. Isommat lapset (4–6 -vuotiaat) kokoontuvat kaksi kertaa viikossa, kolmivuotiaat kerran viikossa. Päiväkerhossa lapsen kasvua ja kehitystä halutaan tukea monipuolisesti. Toisen huomioon ottaminen ja erilaisuuden hyväksyminen ovat kerhotoiminnan tärkeimpiä tavoitteita. Lastenohjaajien opastuksella opetellaan kristinuskon perusasioita huomioiden lapsen kehitystaso.

PYHÄKOULUT

ovat lasten jumalanpalveluksia. Pyhäkoulunopettajan johdolla keskustellaan lapsen elämään liittyvistä kysymyksistä, luetaan raamatunkertomuksia, lauletaan, leikitään ja hiljennytään. Pyhäkoulua pidetään yleensä sunnuntaisin jumalanpalvelusten aikana kirkoissa. Arki-iltaisina kokoontuvat mm. kaakaopyhäkoulut.

Jyväskylän seurakunta

Tellervonkatu 5 • 40100 Jyväskylä
puh. (014) 636 611 (neuvonta)
etunimi.sukunimi@evl.fi
Postiosoite: Jyväskylän seurakunta
PL 103 • 40101 Jyväskylä

TOIMITUSTEN JA TILOJEN VARAUKSET

KIRKKOHERRANVIRASTO

Tellervonkatu 5, Jyväskylä
puh. 050 363 2300
Avoinna ma–pe klo 9–15.30
jyvaskylan.seurakunta@evl.fi

ALUESEURAKUNNAT

Huhtasuon, Keltinmäen, Keskustan,
Korpilahden, Kuokkalan, Palokan,
Säynätsalon, Tikkakosken ja
Vaajakosken alue seurakunta

KORPILAHDEN ALUESEURAKUNTA

Korpilahden palvelupiste
Kirkonmäentie 1
puh. 050 557 9012
Avoinna ti ja to klo 9–12

jyvaskylanseurakunta.fi